

Da'vat

Ота-онангга қандай муомала қилган бўлсанг, фарзандларингдан ўша муомалани кут.

КАЙКОВУС

Kuch - bilim va tafakkurda

Ma'rifati

МАЪРИФАТ • ХАЛҚ ЗИЁЛИҚАРИ ГАЗЕТАСИ

1931 йилдан чиқа бошлаган 1999 йил 13 ноябрь, шанба Баҳоси сотувда эркин нархда № 90 (7183)

lbrat

Тошкент шаҳар Бектемир туманидаги 289-мактабда 80 нафар ўқувчининг мучалтўйлари нишонланди. Тантаналар ҳамойилик қилган «Асрий» корхонаси (раҳбари Зокиржон Сиддиқов) томонидан барча болаларга совғалар улашилди.

JUMLADA

JAHON

• Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгашида мамлакатимиз Президенти Ислам Каримовнинг «Ўзбекистон XXI асрга интиломда» деб номланган китобидан келиб чиқадиган вазифалар ва Республика Вазирлар Маҳкамасининг «Давлат ва касаба уюшмалари ўртасидаги ижтимоий шерикчилик тамойилларини изчил равишда таътиб этиш борасидаги тадбирлар» тўғрисидаги қарори ижросига бағишланган давра суҳбати бўлиб ўтди.

• Ўзбекистон Республикасининг Саудия Арабистони Подшолигидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Ш.Бобоҳонов ўриндошлик асосида Баҳрайн Давлати Амири шайх Ҳамад Бин Исо бин Салмон Ол Халифага ишонч ёрлигини топширди.

• Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг навбатдаги мажлисида депутатликка номзодларнинг сайловолди ташвиқоти олиб боришлари учун қўшимча шартлар яратиб бериш ҳамда уларнинг ишончли вакиллари фаолияти билан боғлиқ айрим масалалар бўйича Марказий сайлов комиссиясининг йўриқномалари тасдиқланди.

• Жанубий Корея билан Монголия ҳукуматлари ўртасида табиий захираларни, яъни мис, нефть ва бошқа ер ости бойликларини казиб олиш ва қайта ишлаш борасида ҳамкорлик тўғрисида битим имзоланди.

• Австралия киргёк қўриқчилари Индонезия орқали ўша мамлакатка ноконуний равишда киргёк бўлган 175 нафар Яқин Шарқ минтақаси мамлакатлари фуқароларидан иборат қочқорлар гуруҳини тўхтаб қолган бўлса, Австралия муҳожирилик хизмати келгиндиларни вақтинчалик турар жой билан таъмин этишга розилик берди.

Чилонзор туманидаги 56-мактаб жамоаси математика фани ўқитувчиси Гавҳар Холматовани ҳурмат билан тилга олишади. Гап шундаки, Гавҳар Холматова ўғил-қизлар онгига математика фани тушунчаларини сингдирибгина қолмай, балки мактабнинг маърифий-маънавий тарбия ишларига ҳам бош-қош бўлмоқда. **Суратда: Изланувчан муаллим Гавҳар Холматова машғулот пайтида.**

Равиль АЛБЕКОВ олган сурат

ПАРЛАМЕНТ

ЯНГИЛАНИШ АРАФАСИДА

Ўзбекистон Марказий сайлов комиссиясининг матбуот маркази маҳаллий ва хорижий журналистлар учун матбуот конференцияси ўтказди. Унда иштирок этган Марказий сайлов комиссияси раиси Нажмиддин Комилов сайловолди жараёнларнинг бориши, жойлардаги сайлов участкалари фаолияти ҳамда ташвиқот ишлари ҳусусида апрофлмча маъруза қилди. Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатлигига рўйхатга олинган 1242 нафар номзодларнинг портретлари туширилган, уларга тегишли барча маълумотлар ахс этган ташвиқот плакатлари нашрдан чиқарилиб, жойларга етказилганлиги маълум қилинди.

Журналистлар номзодларнинг сайловчилар билан бўлаётган учрашуварига, ташвиқот пайтида баъзан Қонунни бузиш ҳоллари бўлаётгани ва бу каби масалалар юзасидан кўрилатилган чора-тадбирлар борасида аниқ маълумотлар олди. Анжуманда таъкидлангани, Европа хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотига томонидан тасдиқланган 20 нафар халқаро кузатувчиларнинг 5 нафари айни пайтда мамлакатимизга келган. Марказий сайлов комиссияси томонидан эълон қилинган статистик маълумотлар билан навбатдаги сонларда таъинланди. **Ф.КАРИМОВ**

ЭНГ БУЮК БОЙЛИК — МАЪРИФАТ, ЭНГ АЧЧИҚ ОҒУ — ЖАҲОЛАТ

Жаҳолат нима? У қандай кучки, инсониятта мислсиз кулфатлар келтирса, шаҳарларни вайрон қилиб, минглаб беғуноқ одамларнинг қони тўкилишига сабаб бўлса? Одам қандай ҳолатларда жаҳолат турига тушиб қолади? Наҳотки, жоҳиллик таъсирга берилган инсоннинг беғуноқ одамларни ҳайвондай бўғизлаётгани кўли қалтира-маса, юраги сескамаса? Нима учун айримлар кўрабила туриб уларнинг сафига кўшилмоқдалар? Гўё «чин мусулмон»ликни даъво қилмоқчи бўлаётганлар нима учун исломга зид ҳаракатлар содир этмоқдалар? Амалпараст алампарада адолат учун кураш деганда нимани, қандай адолатни назарда тутмоқдалар? Ўзига хос ривожланиш йўлини танаб олган, изланиш, ташаббус

билан тараққиётга интилаётган, юзлаб дунё давлатлари қаторида ўз ўрни, нуфузига эга бўлиб бораётган мамлакат халқини улар яна қандай «озодлик»ка бошлаб, қандай «адолат» учун курашга чақирмоқчи? Мамлакатимиз Президенти Ислам Каримовнинг «XXI аср бўсағасида: хавфсизлик таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт қафолатлари» асаридан, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги мухбири саволига берган жавобларида баён қилинган фикрлар, мулоҳазалар, кузатишлар, таҳлиллар таваққулимизга тиниклик беради, идроки-мизни уйғотади. Юртбошимизнинг нафақат Ўзбекистон, балки бутун дунё ахли учун янги аср шiori — макс-сидига айланиши лозим бўлган «XXI асрда дунёни маънавий ва маданият кут-

қаради» деган сўзлари моҳиятидаги қатъият, ишонч, чақирок, огоҳлик каби маъноларни англаймиз. Борлиқни, воқеа, ҳодисаларни онгли идрок этишга, жаҳолатнинг илдизлари, у куч олаётган манбалар, жоҳилларнинг интилишлари замири-

Ogohlikka da'vat

даги мақсадни англашга ҳаракат қиламиз. Инсоният тарихига назар ташлар эканмиз, ҳаммаша жаҳолат адолат ва маърифатнинг йўлига тўғаноқ бўлиб келганлигини кўраман. Минг афсуски, буғун инсон таваққури қонотга етган, юксак тараққиёт замонидан ҳам жаҳолат инсониятга бирдай хавф туғдириб турибди. Ҳокимият илмида ку-

рашаётган жоҳиллар энг таъсирчан механизмларни ишга солмақда. Буғун ислом дини-ни никоб қилиб олган жоҳиллар ҳақида уйлаган сари киши бир нарсадан танажубга тушаверади. Оллоҳ таоло муқаддас Кўрбони каримни инсониятни жоҳилликдан қайтариш, маърифатга йўллаш учун туширганмиди? Аҳдоқларимиз ана шу маърифат нурини юракларига жойлаб, жаҳонни ақлу зақоси ила шўьлалантирган эдилар-ку! Буюк файласуф Абу Наср Форобий ўзининг «Фозил одамлар шаҳри» асаридан ҳам инсониятни ана шундай маърифатга асосланган жамиятда яшашини орсу қилмаганмиди? Улуғ мутафаккир Алишер Навоий-чи! Жаҳолат қачон «уйғонади», у нимадан куч олади? Диний ақидларпарстлик — маърифатга қарама-қарши куч бўлса, унинг динга қандай алоқаси бор?

Жаҳолат, фанатизм айрим давлатларга мураккаб ўтиш даврида ва ёки катта муаммолар ечимини изланаётган бир пайтда айни муаммоларнинг ечимини хал қилувчи сохта «нажоткор» кифёсида кириб келишга интилар экан. Аслини олганда, дунё шу пайтгача на диний, на бошқевестик, на бошқа фанатизмдан нажот топди. Аксинча, бу «нажот йўли» инсониятни энг оғир балоларга гирифторм килди. Энг даҳшатлиси, бу икки фанатизм ҳам миллионлаб инсонларнинг ботиний хис-туйғуларини, миллий гурури, тарихини нафақат оёқости қилди, балки уларни умуминсоний қадриятларидан, ўзлигидан маҳрум этди. Миллатларнинг ўзлигини, тарихини сохталаштириб уларни ўз ғояларининг кулларига айлантирди. **(Давоми 2-бетда)**

ЯКУНИЙ ТАҲЛИЛ

Миллий матбуот марказида бўлиб ўтган бу гагги учрашува 1999 йилги тест синовлари якунига бағишланди. Унда Давлат Тест Марказининг директори Мухсин Мухиддинов олий ўқув юртларига қабулнинг бу йилги натижалари ҳусусида батафсил сўзлаб берди. — Тест саволларини йил сайин тақомиллаштириб бораёламиз, — деди М.Мухиддинов. — АҚШ, Туркия мамлакатлари олий ўқув юртлари иш тажрибасини ўрганиб қайтидик. Фақат ўрганиб қайтидикгина эмас, балки ўзимизники билан солиштирилди. Бу йилги тест синовларини ўтказишда холислик ва адолатлиликка алоҳида аҳамият берилди. Журналистларнинг берган саволларига Тест Марказининг ўзбек тили ва адабиёти, тарихи, ҳуқуқшунослик бўйича экспертлари ҳам жавоб қайтаришди. **МУХБИРИМИЗ**

Bevosita muloqot

ган ҳолда ижобий томонларини олдик, номақбул жиҳатларини қолдирдик. Кўп вариантли тест саволлари қарши-сида ҳам синчков абитуриентларимиз шошиб қолишгани йўқ.

Amaliyotchi fikri

қурбон бўлган алломалар адабиёт дарсларимизнинг чин қахрамонига айландилар. Бугина эмас, Навоий, Бобур, Машраб, Қодирий, Ҳамза, Ойбек, Ғ.Ғулом, А.Қаҳҳор сингари ижодкорлар ҳаёти ва ижоди янгича талқин этиладиган бўлди. Фақат мафқуравий-сийсий

ОБУНА - 2000

Таълим-тарбия борасида олиб борилаётган ислохотлар табиий равишда ушбу соҳа ходимларининг ахборотга, янгиликка бўлган эҳтиёжини оширади. Халқ таълими вазирлиги тизимидagi қўллаб нашрлар эса бу талабни қондиришда энг тезкор, энг қулай ва энг самарали восита сифатида ўзини оқлаб келмоқда. **Ҳурматли таълим-тарбия муассасалари раҳбарлари, педагоглар, тарбиячилар! 2000 йил учун Сизнинг ҳаммиш ёрдамчингиз бўлиб келган қуйидаги газета ва журналларга обуна давом этмоқда. Уйлаймизки, янги йилда ҳам Сиз азизлар билан бирга бўламиз.**

«Ma'rifat» газетаси
Нашр индекси: **якка обуначилар учун - 149, ташкилотлар учун - 150**

«Учитель Узбекистана» газетаси
Нашр индекси: **якка обуначилар учун - 216, ташкилотлар учун - 217**

«Таълим тараққиёти» ахборотномаси
Нашр индекси: **якка обуначилар учун - 1056, ташкилотлар учун - 1057**

«Халқ таълими» журнаלי
Нашр индекси: **904**

«Тил ва адабиёт таълими» журнаלי
Нашр индекси: **872**

«Бошланғич таълим» журнаלי
Нашр индекси: **якка обуначилар учун - 802, ташкилотлар учун - 803**

«Соғлом авлод учун» журнаלי
Нашр индекси: **857**

«Мақтабгача таълим» журнаלי
Нашр индекси: **1038**

ЯНА РЕЙТИНГ ҲАҚИДА

Республика Таълим марказида «Ўқувчилар билим даражасини назорат қилишнинг рейтинг тизими бўйича тажриба-синовининг I чорак натижалари» мавзусига бағишланган давра суҳбати бўлиб ўтди. Уни Марказ директори Г.Алимова олиб борди. Узоро музокараларга бой бўлган ушбу давра суҳбатида барча вилоятлардан ташриф бўюрган екпериментатор ўқитувчилар рейтинг тизими бўйича тажриба-синовининг I чорак натижалари ҳақида маълумот берди. **Tadbir**

лар. Шунингдек, давра суҳбати иштирокчилари ўқувчилар билим даражасини назорат қилишнинг рейтинг тизими ва унинг илмий-амалий асослари тўғрисида педагогика фанлари доктори, профессор Ж.Икромовнинг чиқишини, ЎзПФИТИ Ахборот маркази раҳбари Ш.Шарипов маълумотини эшитишиб, TASIS эксперти Ян Смитнинг кун тартибидagi асосий масала — хорижда рейтинг тизими юзасидан чет эл тажрибаси ҳақидаги маърузасини тингладилар. **Н.УСМОНОВ**

ҲАЁТ ХАВФСИЗЛИГИГА ОИД МУЛОҲАЗАЛАР

XXI аср бўсағасида дунёда содир бўлаётган табиий ва сунъий бахтсиз ҳодисалар инсоннинг яшаш тарзига ўзгаришлар киритишни тақозо этади. Инсоният деярли ҳар қуни шафқатсиз табиат ҳодисалари билан юзма-юз бўлади, яъни ҳар йили Ер юзида ўн минглаб яшин ҳодисаси, сув босишлари, юз мингдан ортқ ер қимирлашлари, кўплаб ёнгин, қўчки, бўрон, вулкон отилиши каби ҳодисалар юз бермоқда. Табиий офатларнинг бундай ҳужуи инсониятга кейинги ҳаёт тарзи ҳақида ўйлаб қиришни, эртани ўрганишни ва бунинг учун қандай йўл тутиш масаласи жуда муҳим эканлигини билди-рмоқда.

БМТ маълумотларига қараганда, охириги 20 йил ичида сайёрамизда табиий офат ва ҳалокатлар оқибатида 3 млн.дан ортқ одам ҳалок бўлган.

Табиатнинг ҳалокатли кучлари тез-тез намоён бўлиши билан саноат авариялари сонининг ошиши, иж-

Шу сабабли, аҳолининг ҳаёт хавфсизлиги масаласи таълим бериш тизимини ташкил қилиш ва тақомиллаштириш катта аҳамиятга эга. Бунинг учун «Ҳаёт хавфсизлиги асослари» курсини умумий ўрта таълим мактабларида жорий қилишга киришилди.

Мақруз тадбир Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси томонидан қабул қилинган «Таълим тўғрисида»ги, «Аҳолини ва ҳудудларни табиий ҳамда техноген хусусият-ли фақулодда вазиетлардан муҳофаза қилиш тўғрисида»ги Қонунларнинг амалга таътиб қилинишдан дарак беради. **(Давоми 3-бетда)**

ТўПУРАРЛАР ШИДДАТИ

Газетамизнинг олдиги сонида хабар қилинганидек, пойтахтимизнинг «Чилонзор» стадионид...

Фаргона—Бухоро ва Денов — Шофиркон командалари аъзолари майдонга тушиш...

лар Жиззах командаси дарвозасига 12 та тўп уриб, ўз дарвозадан битта тўп ўтказиб юборишди...

Futbol

11 ноябр кечаси ёққан қор туғайли «Чилонзор» ўйингоҳида футбол учрашу...

F. МАННОПОВ

Хоразм вилояти Гурлан тумани ҳокими Раҳимбой Матрасулов...

СУХБАТ ЎТКАЗИЛДИ

сини мустақамлаш Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Олий Мажлиси...

Ғойиб ЁҚУБОВ, ўз мухбиримиз

ЖАҲОН ЧЕМПИОНЛИГИ САРИ БИР ҚАДАМ

Самарқанд шаҳар халқ таълими бўлимига қарашли 2-болалар ва ўсмирлар спорт мактаби...

рож Журақулов, Дамир Авазов, Одил Камолов, Хуршед Шукуров...

Kurash

бек Одиловлар голиб чиқиди. Юнон-рум кураши бўйича ўз вази тоифаларида ёш курашчилар Дамир Бешимов...

ҳимов, Сафар Сувоновлар голиб чиқиди. Юнон-рум кураши бўйича голиб ва совриндорларнинг кўпчилиги Темирийул туманидаги 66-ўрта мактабда таҳсил оладилар...

М. АҲМЕДОВ, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган спорт устози

Xullas...

22 ЙИЛДАН СЎНГГИ ДИЙДОРАШУВ

Бундан 22 йил муқаддам туғуқхонада кузи ериган икки аёл Язиля ва Галина чақалоқлари алмашиб кетганини сезишмаганди...

Галинанинг боласи Андрей қорасоқ. Дамир эса мовий кузли, танаси оқ. Галина хайрон, йигитчада узларига ухшаш жидатлар мултоқо йуқ. Шунда у Язиляни кўриб қолди...

ЭНГ УЛКАН «АРЧА»

1980 йилда Вильнюсда рожество кунларида улкан телеминара қад ростлаган эди. Унинг баландлиги 326,47 метр бўлиб, арчасимон кўринишда ва 32 та маржонга эга...

КЎР-КЎРОНА ВА БИЛАТУРБИ...

Ҳар йили 500 минг америкалик чекиш билан боғлиқ турли хил касалликлардан вафот эттирган экан. 30 марта ўтказилган илмий талқиқотлар хулосаси бундан шундай:

ana shunaqa gaplar...

Тошкент Давлат авиация институтининг ректорати «Учинч аппаратлари ва авианон дивертелларнинг техник эксплуатацияси» кафедраси доценти М.М.Ишонқуллова оналари НАФИСА аянинг вафот этганини муносабати билан чўқур таъзия изҳор этди.

Тошкент Давлат авиация институтининг профессор-ўқитувчилар жамоаси ва касоба уюшмаси, техника фанлари номзоди, доцент М.М.Ишонқуллова оналари НАФИСА аянинг вафот этганини муносабати билан чўқур таъзия изҳор этди.

Тошкент Давлат авиация институтининг профессор-ўқитувчилар жамоаси ва касоба уюшмаси, техника фанлари номзоди, доцент М.М.Ишонқуллова оналари НАФИСА аянинг вафот этганини муносабати билан чўқур таъзия изҳор этди.

ОМАД ТИДАЙМИЗ

Испанияда кеча бошланган самбо бўйича жаҳон чемпионатида 70 дан ортиқ мамлакат спортчилари иштирок этмоқда.

САРАЛАШ ОЛДИДАН

Ўзбекистон футбол федерациясида 20-28 ноябрь кунлари Бирлашган Араб Амирликларида ўтказиладиган XII Осиё чемпионати саралаш баҳслари олдидан ҳамда республикамиз саккизинчи миллий чемпионати якуналарига бағишланган матбуот анжумани бўлиб ўтди.

ЖАҲОН КУБОГИ УЧУН

Россия волейболчи кизлари охириги беш ўйини галаба билан якунлаган, Олимпия ўйинлари волиби ва икки қарра жаҳон чемпиони бўлган Куба терма жамоаси билан рўбарў келди.

ҲОЗИРЧА МУЖМАЛ

Ўтаётган ҳафтада ҳам Германия футбол чемпионатида янада аниқ даъвогарлар қилиши мумкин эди, агар «Бавария» — «Ульм» ўйини 1:0 натижа билан якунланганда...

ЭСКИ РАҚИБЛАР ЭДИ

Баскетбол бўйича дуний чемпионат бу ҳафтада янада қизиқарли тус олди. «Портленд» — «Дрейкер» учрашувида Шакил Онил 17 очко билан ўйин лидерига айланган бўлса...

maydonchasi

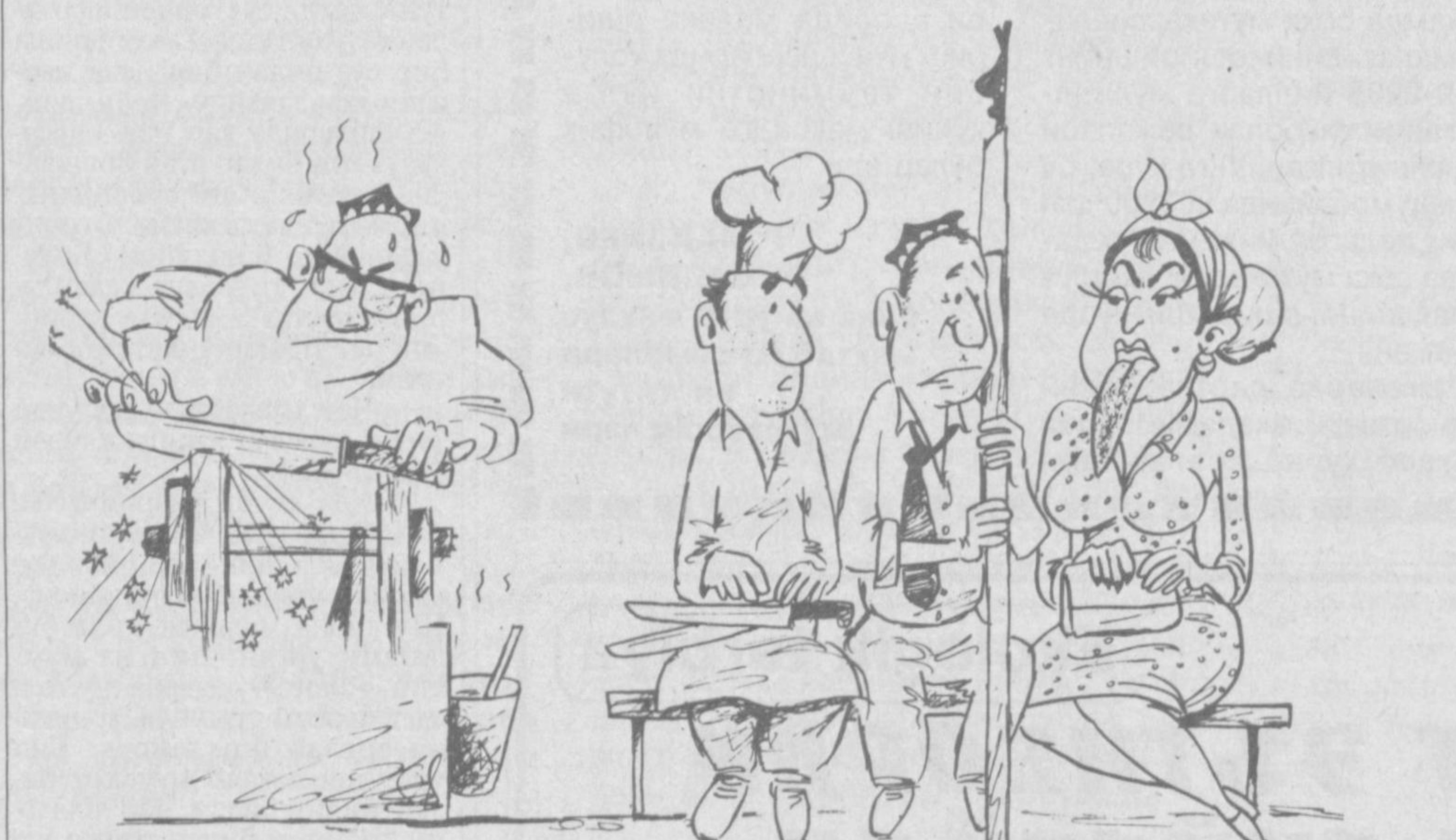
«Ma'rifat»ga «Афанди» келди

Нимкулгилар

ДАВОЛАШНИНГ ОСОН ЙЎЛИ
— Официант, нега шўрвада пашша сузиб юрибди? — сўради хўранда.

— Менда даҳшатли кечинмалар рўй берипти. Кроватта ётсам, худди унинг тагида кимдир беркиниб ётганга ўхшайди...

волаб кўйди.
— Қандай қилиб?
— У кроватнинг оёқларини таг-тути билан аралаб ташлашни маслаҳат берди...

БЕЗИЁНОВДАН ТЕККАН ЗИЁН

Андижон шаҳрининг Машираб кўчасида бир шифокор аёл манзилга тезроқ етиб олсам, деган илҳида кетаётган эди.

югурди.
Ковоз-қалам қилинган, иш бошланди. Кўп ўтмай юлиб қочар тутиб келтирилди.

КИЧИКНИ КИЧИК ДЕСАНГ...

каттаси ундан ошиб тушар экан. Самарқанд шаҳрининг Ал-Хоразмий кўчасидаги 49-мактабнинг ёнида кетаётган Х.Обиддинованинг бўйнига эса мактаб ўқувчиси эмас, кап-катта йиғит осилди.

Obuna - 2000

АЗИЗ КУЛГИСЕВАР ДЎСТЛАР, ҚАҲҚАҲА ШАЙДОЛАРИ!
Йил — ўн икки ой хонадонингизда кулги ва табассум аримасини десангиз, шошилинг!

Ma'rifatsiz kishilar

майди, деган гаплари эса хонимларни унда ким бўлди экан, дея бош қотиришга ҳам ундади.

Ma'rifa!

ТАБСИС ЭТУВЧИЛАР:
Ўзбекистон Халқ таълими вазирлиги, Ўзбекистон Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Таълим ва фан ходимлари касба уюшмаси Марказий Кўмитаси.

Бош муҳаррир Ҳалим САИДОВ

Тахрир хайъати: Йўлдош АҲМЕДОВ, Жуманазар БЕКНАЗАРОВ, Икром БҮРИБОВЕВ (масъул котиб), Шукр ЖОНБОВЕВ, Қурбонбой МАТҚУРБОНОВ, Нўмонжон РАҲИМЖОНОВ, Абдусамат РАҲИМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Йўлдош САИДЖОНОВ, Хулқар ТҮЙМАНОВА, Сатдулла ҲАКИМОВ, Ҳатир ҲОШИМОВ

Рақам ва далиллар ҳаққонийлиги учун мақолалар муаллифлари масъулдирлар. Фойдаланилмаган мақолаларга жавоб қайтарилмайди.

«Ma'rifa!»дан материалларни кўчириб босиш тахририят рўхсати билан амалга оширилиши шарт.
МАНЗИЛИМИЗ: 700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32. ТЕЛЕФОНЛАР: масъул котиб—136-56-42, хатлар ва оммавий ишлар бўлими—136-55-58.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 20.

ИНДЕКС: 149, 150. P-0922. Тиражи 23.625. Г. 1 2 3 4 5 6 Ҳажми 2 босма табоқ, Ҳар ҳафтада босилади, қовоз бичими А2.
«Шарқ» нашриёт матбаа концерни босмахонаси.
Корхона манзили: «Буёқ Турор» кўчаси 41-уй
Боснига топшириш вақти - 20.00.
Тошхирди. — 20.05.